

Уставни суд Републике Српске, на основу члана 115. Устава Републике Српске, члана 40. став 5. и члана 61. став 1. тачка г) Закона о уставном суду Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ бр. 104/11 и 92/12), на сједници одржаној 28. октобра 2020. године, д о н и о ј е

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Не прихвата се иницијатива за оцјењивање уставности и законитости члана 94. Колективног уговора Предузећа за поштански саобраћај Републике Српске а.д. Бањалука број: 1-975/17 од 20. марта 2017. године.

О б р а з л о ж е њ е

Вукица Суботић из Брчког дала је Уставном суду Републике Српске иницијативу за покретање поступка за оцјењивање уставности и законитости члана 94. Колективног уговора Предузећа за поштански саобраћај Републике Српске а.д. Бањалука, који су Синдикална организација „Синдикат Пошта Српске“ Бањалука и Управа Предузећа за поштански саобраћај Републике Српске а.д. Бањалука закључили 20. марта 2017. године под бројем: 1-975/17. У иницијативи се наводи да члан 94. наведеног колективног уговора није у сагласности са чланом 108. став 2. Устава Републике Српске и члановима 9, 10. и 132. Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“ бр. 1/16 и 66/18). По мишљењу даваоца иницијативе, члан 94. колективног уговора, према којем радник има право на накнаду трошкова превоза у јавном саобраћају код доласка на посао и повратка са посла у висини 70% од пуне цијене мјесечне карте код превозника који врше услугу превоза путника у градском, приградском и међуградском саобраћају, није у сагласности са наведеним одредбама Закона о раду, јер је законодавац предвидио накнаду трошкова превоза код доласка на посао и повратка са посла, али није ограничио висину истих. Давалац иницијативе сматра да доносиоци оспореног акта нису били овлашћени да накнаду трошкова превоза одреде у висини од 70% од пуне цијене мјесечне карте, због чега по његовом мишљењу, оспорена норма није у складу са законом, а тиме ни са чланом 108. став 2. Устава Републике Српске.

У одговорима на иницијативу који су Суду доставили Предузеће за поштански саобраћај Републике Српске а.д. Бањалука и Синдикат пошта Српске Бањалука истиче се да су наводи иницијативе неосновани. Законодавац је прописао право радника на накнаду трошкова превоза код доласка на посао и повратка са посла, уколико превоз није организован од стране послодавца, али је висину накнаде трошкова превоза и начин остваривања тог права препустио послодавцу и радницима да регулишу колективним уговором. Сагласно наведеном овлашћењу, представници послодавца и представници синдиката код послодавца су чланом 94. оспореног акта утврдили да радник има право на накнаду трошкова превоза у јавном саобраћају код доласка на посао и повратка са посла у висини 70% од пуне цијене мјесечне карте превозника који врши услугу превоза путника у градском, приградском и међуградском саобраћају. С обзиром на наведено, у одговорима на иницијативу предлаже се да Суд исту не прихвати, јер је оспорени члан 94. Колективног уговора Предузећа за поштански саобраћај Републике Српске а.д. Бањалука, у складу са Законом о раду и Уставом Републике Српске.

Колективни уговор Предузећа за поштански саобраћај Републике Српске а.д. Бањалука,

дана 20. марта 2017. године по бројем: 1-975/17, закључили су Синдикална организација „Синдикат Пошта Српске“ Бањалука и Управа Предузећа за поштански саобраћај Републике Српске а.д. Бањалука на основу члана 238. и 240. став 4. Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“ број 1/16).

Овим колективним уговором у складу са Законом, уређују се права, обавезе и одговорности из радног односа, начин и поступак њиховог остваривања, међусобни односи учесника уговора и друга питања од значаја за све раднике Предузећа за поштански саобраћај Републике Српске а.д. Бањалука.

Оспореним чланом 94. Колективног уговора је прописано да радник има право на накнаду трошкова превоза у јавном саобраћају код одласка на посао и повратка са посла у висини 70% од пуне цијене мјесечне карте код превозника који врше услугу превоза путника у градском, приградском и међуградском саобраћају.

Приликом оцјене уставности и законитости оспореног акта Суд је прије свега имао у виду да је чланом 108. став 2. Устава Републике Српске, у односу на који је оспорена уставност наведеног акта, утврђено да прописи и други општи акти морају бити у сагласности са законом.

Такође, Суд је имао у виду да се Законом о раду („Службени гласник Републике Српске“ бр. 1/16 и 66/18) уређују радни односи, права, обавезе и одговорности из радног односа и други односи по основу рада у Републици Српској, ако посебним законом није другачије одређено, као и да се права, обавезе и одговорности из радног односа уређују и колективним уговором, а правилником о раду и уговором о раду само када је то овим законом одређено (члан 1. став 1. и 4). Релевантним одредбама овог закона прописано је: колективним уговором закљученим између синдиката и послодавца у складу са законом уређују се права, обавезе и одговорности из радног односа, начин и поступак њиховог остваривања и међусобни односи учесника колективног уговора (члан 3. став 1); колективни уговор и правилник о раду и уговор о раду не могу да садрже одредбе којима се раднику дају мања права или утврђују неповољнији услови рада од права и услова који су утврђени законом, а општим актом и уговором о раду могу да се утврде друга, или пропишу повољнија права и повољнији услови рада од оних утврђених овим законом, осим ако то законом није изричито забрањено (члан 9); одредбе општег акта које утврђују неповољнија права или неповољније услове рада од права и услова утврђених овим законом су незаконите и умјесто њих се примјењују одредбе овог закона (члан 10. став 1); послодавац раднику исплаћује накнаду трошкова превоза код доласка на посао и повратка с посла, уколико превоз није организован од стране послодавца, а висина и начин остваривања примања из става 1. овог члана уређују се колективним уговором (члан 132. став 1. тачка 2. и став 2); колективним уговором, у складу са законом и другим прописом, уређују се права, обавезе и одговорности из радног односа, поступак измјена и допуна колективног уговора, међусобни односи учесника колективног уговора и друга питања од значаја за уређивање односа између радника и послодавца (члан 238 ст. 1); колективни уговор закључује се у писаном облику (члан 238. ст. 2); колективни уговор код послодавца закључују послодавац и репрезентативни синдикат код послодавца (члан 240. ст. 4); колективни уговори закључују на период од три године, а по истеку рока из става 1. овог члана колективни уговори

престају да важе ако се учесници колективног уговора другачије не договоре најкасније 60 дана прије истека важења колективног уговора (члан 252. ст. 1. и 2).

Полазећи од наведених уставних и законских одредби, Суд је оцијенио да прописивањем као у оспореном члану 94. Колективног уговора Предузећа за поштански саобраћај Републике Српске а.д. Бањалука, који су закључили Синдикална организација „Синдикат Пошта Српске“ Бањалука и Управа Предузећа за поштански саобраћај Републике Српске а.д. Бањалука 20. марта 2017. године под бројем: 1-975/17, нису нарушене уставне и законске норме на које се указује у иницијативи. Како је чланом 132. став 1. тачка 2. Закона о раду прописано да послодавац раднику исплаћује накнаду трошкова превоза код доласка на посао и повратка са посла, уколико превоз није организован од стране послодавца, а у ставу 2. истог члана, да се висина и начин остваривања примања из става 1. овог члана уређују колективним уговором, Суд је оцијенио да је оспорени члан 94. наведеног колективног уговора у складу са законом, јер су потписници овог колективног уговора сагласно наведеној законској одредби у члану 94. уредили висину накнаде трошкова превоза које послодавац исплаћује раднику код доласка на посао и повратка са посла. По оцјени Суда, оспорени члан 94. није несагласан ни члану 9. и 10. Закона о раду, на које се указује у иницијативи, јер не одређује мањи обим права, нити неповољније услове рада од оних који су прописани законом, те не доводи у питање гаранције из Закона о раду о обиму права запослених који се може одредити колективним уговором. С обзиром на наведено Суд је оцијенио да у конкретном случају није нарушено уставно начело законитости из члана 108. став 2. Устава Републике Српске, којим је прописано да прописи и други општи акти морају бити у сагласности са законом.

Како је у току претходног поступка правно стање потпуно утврђено и прикупљени подаци пружају поуздан основ за одлучивање, Суд је, на основу члана 40. став 5. Закона о Уставном суду Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“бр. 104/11 и 92/12), у овом предмету одлучио без доношења рјешења о покретању поступка.

На основу изложеног одлучено је као у изреци ове одлуке.

Ову одлуку Уставни суд је донио у саставу: предсједник Суда мр Џерард Селман и судије: Миленко Араповић, Војин Бојанић, Амор Букић, Златко Куленовић, проф. др Душко Медић, Ирена Мојовић, проф. др Марко Рајчевић и академик проф. др Снежана Савић.

Број: У-62/19

28. октобра 2020. године

ПРЕДСЈЕДНИК
УСТАВНОГ СУДА
Мр Џерард Селман, с.р.